

на столовете от вита дървесина, байцвани в червено, и масите с мраморни плотове, са повлияни от формите на Тонет. Много модерни на времето, те напомнят за виенските кафенета като "място за интелектуален обмен". Лоос казва – "обзавеждането на това кафене е вдъхновено от кафене в стил бигермайер от 1830 г." Строгата елегантност на Кафе Музеум е плод от пълния отказ от всякакъв нефункционален елемент в декорацията. В своята книга, озаглавена "Декорация и престъпление" от 1908 г. Лоос пише: "Орнаментите означават разхищение на трудов потенциал и същевременно на сила. Винаги е било така. До ден-днешен това е също разхищение на материал, следователно и на капитал." По-нататък той пише: "Съвременният човек, човекът със съвременна чувствителност няма нужда от декорация, той изпитва ужас от нея. Всички предмети, които наричаме модерни, са без орнаменти."

Освен че е архитект, Лоос се изживява като страстен журналист. Той формулира остри нападки срещу възмутителната стилизация в сатирична статия, която разказва историята на един "беден богат човек", нападайки също и една "бедна богатата дама". Лоос пише следното: "Бих искал да ви разкажа историята на един беден богаташ, който имал пари и средства, както и вярна съпруга, чиито целувки върху челото му премахвали всекидневните му грижи. Имал и една сюрня деца, за които му завиждала прислужката ... и все пак нещо му липсвало: изкуството. Понеже бил енергичен симпатяга, се втурнал при един известен архитект и му казал: "Изкуство, ето това трябва да внесете между четирите стени вкъщи, без значение колко ще ми струва!" Архитектът изхвърлил всички мебели и разквартирувал цяла армия занаятчии в жилището. След като всичко било готово, богаташът, напълно задоволен, обиколил всички помещения; погълнал с поглед цялото това изложено изкуство. Раздали му лаврови клонки, завиждали му, пресата окичила с лаврови венци прочутия меценат. Той започнал да прекарва цялото си време в изучаване на собственото си жилище. Било очевидно, че трябвало да се научат много неща. Все пак честността изисква да признаем, че той стоял в къщи колкото се може по-малко ... Бихте ли искали да живеете в галерия за живопис или месеци наред да прекарвате сред декора за Тристан и Изолда? Е добре! ... За своя рожден ден той получил лавина от подаръци от малкото си семейство, а той извикал

архитекта, за да му каже къде най-добре да разположи всички тези предмети. "Как можате да приемете всички тези подаръци! Не ви ли проектирах вече всичко? Вие вече нямате нужда от нищо. Вие имате всичко! ... Вече му се сторило, че остава само да разбере къде да си сложи трупа."

В заключение може да се каже, че като резултат от творчеството на Хофман, Олбрих, Лоос и други, Виена бързо спечелва световно признание като един от най-прогресивните центрове на новото движение в Европа. До преди 1900 г. там се очертава един творчески модел, който задминава ар нуво и създава собствен стил. Със своите конструктивни проучвания и желанието за разбиране на материала, той директно води към напълно новия стилистичен идеал на модерното движение. "Да се опитаме да разкрием красотата на формата, вместо да разчитаме на орнамента" – принцип, препоръчан от Лоос в серия от статии, написани през 1897–1898 г., който ще се пропагандира в Австрия и Европа.

2. ЮГЕНДШИЛ В ГЕРМАНИЯ

В сравнение с Англия, Белгия и Франция, Германия и Австрия закъсняват едновременно на бойното поле срещу стилистичната тирания. Освен неотеченията, особено неоренесанса, който разцъфтява в Германия през 70-те и 80-те години на XIX в., германците показват голям интерес към фолкарта, което се изразява в предпочитане към проста рустикална мебел, оцветена в различни цветове, имитираща селски мебели. В годините преди 1900 г. младите немски творци са влюбени в Анри Ван де Велде, чиито недовусмислени теоретични доктрини привличат немския дух. Неговата вяра в отношението на изкуството към всекидневния живот има забележително влияние. Вероятно преди всичко разглеждането на едно помещение като единно цяло – пространството, което то затваря, всички мебели и предмети, които то съдържа, без значение дали са важни или скромни – внася нов смисъл в творбите на тези творци.

До 1900 г. Германия почти изцяло е под магията на ар нуво, а неговата орнаментация показва безкрайно разточителство. Движението е наречено "Югендшил", по името на хумористичното списание "Югенд", излизащо в Мюнхен през 1896 г. Два основни центъра играят важна роля в развитието на югендшил – Мюнхен и Дармщадт, където стилът